

Kaj je novega?

Opozorilo staršem, ki dajo dijake v srednje šole. Zgodilo se je že, da so mnogi starši bili razočarani, ko so se naenkrat zavedali, da je sin pravzaprav na realki in ne na gimnaziji. Edina gimnazija na Štajerskem je le v Mariboru, drugod so realne gimnazije. Starši, ki dajo sinove zato v šolo, da bi se posvetili duhovskemu stanu, jih naj zato dajo v gimnazijo v Mariboru, ker se tu učijo latinščine, drugače se bodo morali dijaki na realnih gimnazijah učiti latinškega jezika posebej.

Drž. gimnazija v Mariboru. Razpored v začetku šolskega leta 1926-27 je sledeč: Ponavljalni (razredni) izpiti v petek, dne 27. avgusta iz matematike, dne 28. t. m. iz latinščine, dne 30. t. m. iz ostalih predmetov. — V sredo, dne 1. septembra, so sprejemni izpiti za I. razred točno od 10. ure dalje; vpisovanje za te izpite se vrši tik do ure izpita, bodisi osebno ali z dopisiljativjo rojstnega lista in šolskega izpričevala. — Dne 2. septembra ob 11. uri se vpišejo v svoje razrede lamski dijaki te gimnazije. S tem je redno vpisovanje za vse dijaštvo zaključeno. — Dijaki tujih zavodov se morajo za sprejem zglasiti do te ure osebno pri ravnateljstvu.

Zavod šolskih sester v Mariboru. Začetek šolskega l. 1926-27. Dne 31. avgusta ob 8. uri se začnejo ponavljalni izpiti. Vpisovanje za vadnico, meščansko šolo in otroški vrtec je dne 1. in 2. septembra, od 8. do 12. ure dopoldne. Dne 3. septembra ob 8. uri zjutraj je preizkus iz petja za one, ki so sprejete za I. letnik učiteljskega. Ostala notranja gojenke naj pridejo v zavod vsaj dne 3. septembra, ker je dne 4. septembra ob 8. uri zjutraj šolska sv. maša na čast sv. Duhu.

Začasna zatvoritev Pobrežke ceste v mestu Mariboru. Mestni magistrat naznanja, da ostane vsled regulacije Pobrežke ceste med Tržaško cesto in Kralja Petra trgu od pondeljka, dne 23. t. m., do nadaljnjega za vsaki promet zaprta.

Stekel človek. Pred dobrimi tremi meseci je ugriznil na poti iz Kamnice v Rošpah pes posestnika Jakoba Gros iz Rošpaha št. 131. Ugriznjeni se ni veliko zmenil za malenkostno rano, ki se je kmalu zacelila in mu ni delala nobenih bolečin. Pred enim dobrim tednom se mu je pojavil naenkrat glavobol, ki je postajal zadnje dni neznošen. Niti Gros niti njegova okolica nista sumila, da bi utegnil izvirati ta glavobol od naraščajoče stekline. Glavobol je položil Grosa na posteljo in v noči od četrta na petek so se pojavili na bolniku očitni znaki stekline. Ker je začel bolnik gristi krog sebe, so ga domači že v noči spravili v mariborsko bolnico. V bolnici je Gros zgrizel rjuhe in še drugo posteljino, dokler ga niso vtaknili v prisilni jopič. Bolnica je javila steklega mestnemu fizikatu, ki ga je prepeljal v Pasteurjev zavod v Celje.

Smrt vojaka v Mariboru. Utonil je v nedeljo popoldne pri kopanju v ribniku na Teznu neki vojak. Zašel je globoko v vodo, pa ni znal plavati. Njegovi tovariši so ga potegnili iz vode že mrtvega.

Požar v Kamnici. Oložno je odmeval glas roga v temo in deževno noč v nedeljo opolnoči in naznanjal vaščanom ogenj v vasi ter jih budil iz spanja. V plamenih je bil hlev gostilničarja Antona Vogrinca, ki je postal žrtev zločinske roke požigalčeve. Na hlevu je bilo natlačeno kreme. Visok plamen je obseval strop bližnje župnijske cerkve, odkoder se je oglašal plat zvana; ura je udarila polnoči. Dež se je vil curkoma; nebo samo je pomagalo gasiti domači in mariborski požarni brambi, ki je prihtila z avto-brizgalno in so se tako obvarovala sosedna poslopja. Nad vse žalostno pa je, da je našel smrt v ognju brat gostilničarjeve služkinje Jožef Drogenik, ki je na hlevu v senu prenočeval. Iz plamenov se je zaslíhal obupen krik. Bil je priden 20letni mladenič, potrjen k vojakom, kolar, doma od Sv. Florijana pod Bočem. Uslužben je bil pri mestni občini mariborski. Obiskoval je ob nedeljah svojo sestro.

Poročila S. L. S.

Shodi SLS. V Prekmurju se vršita v nedeljo, dne 29. avgusta dva okrajna shoda Slovenske Ljudske Stranke: predpoldne ob 11. uri v Murski Soboti pri cerkvi za okraj Murska Sobota, popoldne ob 15. uri v Črensovcih pri cerkvi za okraj Dolnja Lendava. Govorijo g. dr. Anton Korošec, poslanec Klekl in drugi.

Pri Sv. Frančišku Ksaveriju se je v nedeljo, dne 22. t. m., vršil velik okrajni shod Slovenske Ljudske Stranke. Na shodu je govoril med velikim odobravanjem ljudskih množic voditelj slovenskega naroda dr. Korošec in za njim narodni poslanec Žebot. Zborovalci niso samo navdušeno prištevali besedam govornikov, ampak so izrekli tudi neomajano zaupanje SLS in Jugoslovanskemu klubu. Na shodu so bile številno zastopane vse župnije, občine in vse krajevne organizacije. Shodu je predsedoval župan g. Marko Blekač. Po shodu se je pod njegovim predstvom vršila seja okrajnega odbora SLS, na katerem je podal zaupno poročilo poslanec Žebot. Poročila, ki so jih podali zastopniki posameznih krajevnih organizacij, pričajo, da SLS v gornjegrajskem okraju v vsakem oziru vrlo dobro napreduje.

Poslanec Franjo Žebot priredi zborovanja dne 28. avgusta v Spodnjem Poričju, dne 29. avgusta pri Sv. Antonu in v Osek u pri Sv. Trojici, dne 5. septembra po rani sv. maši v Selnici ob Dravi, dne 12. septembra pri Mariji Snežni in v Zgornjem Jakobskem dolu, dne 19. septembra pa na Vürbergu in na Hajdinu.

Naša društva.

Obvestilo društvom. Izvedeli smo, da ponekod finančna oblast pobira na vsako vstopnico pri prireditvah 2 din. za poplavljenca. Obveščamo vsa društva, da je odlok, ki je to zahteval, preklícan, ker ni bil zakonit. Zato ni finan-

To nedeljo je bil nekam bolj otožen, kakor da bi slutil nesrečo. Njegovo truplo so našli zjutraj med ožganimi in ocrnelimi brni. Gospod mu daj večni mir! — Tekom lanskega in letošnjega leta je v Kamnici že zgorelo osem poslopj, vedno je bil ogenj podtaknjen, vsakokrat se je zločin izvršil na nedeljo ali praznik. Hudobnega požigalca, ki ima vse te požare na vesti, še niso izsledili. Ljudje so obupani in prestrašeni. Upamo, da pride v roke svetni pravici; vsemogočni, neskončno pravični božji roki pa gotovo ne uide.

Zalosten shod liberalne advokatske stranke na Vrtačah pri Gornji Sv. Kungoti. Pisar Spindler je prišel v nedeljo, dne 22. t. m., v gostilno Robnik in je tam priredil zborovanje advokatske samostojne demokratske stranke. Mož se je vračal iz Vrtač, kakor se vrača lovec, ki je cel dan stikal po hribih in dolinah, a se na večer vrača s prazno torbo, brez plena domov. Par Vrtačanov ga je poslušalo, a liberalno seme je padlo na nerodovitna tla. Saj vendar mi Vrtačani nismo na glavo padli, da bi šli s stranko, ki jo na celem svetu nihče ne mara in katero vodi brezverski velikosrb Pribičević, a v Mariboru in Ljubljani sami liberalni advokati, škrici, učitelji in profesorji. Če gre gospod Kai... ž njimi, naj le gre. Bo ga že še glava bolela. Liberalni advokati in škrici so že marsikoga spravili v nesrečo. Saj je mož že v vseh strankah poskusil svojo srečo! Pošteni Vrtačani pa že ne bomo šli z liberalno advokatsko stranko!

Orglarski mojster v Sloveniji so prav redki, a kar jih je, so strokovnjaki. Ko so v Ptuj postavili v minoritski cerkvi nove orglje, smo jih dali tudi fotografirati in so jih »Novice v slikah« pokazale vsem čitateljem »Slovenskega Gospodarja«. V poročilu je bilo dostavljeno, da po vojni, odkar je umrl veliki orglarski mojster Ivan Milavec, nimamo domače orglarske tvrdke. To pa je pomota, kajti v Mariboru imamo znamenito domačo tvrdko Brandl, ki je postavila v času svojega delovanja že nad 200 orgelj, med drugimi tudi v mariborski stolnici in frančiškanski cerkvi. Imenovana tvrdka tudi sedaj izdeluje orglje vseh obsežnosti in ima naročila in priporočila ter zahval za izvršena dela v velikem številu na razpolago, ki dokazujejo, kako je tvrdka v tem oziru vpeljana. Da se je ta pomota dogodila, je predvsem vzrok to, da se »Novice v slikah« urejujejo v Ljubljani in ne v Mariboru. S to notico pa vse domače kroge, ki kedaj kaj potrebujejo zavoljo orgelj, opozarjamo, da imamo tudi v Mariboru domačo orglarsko industrijo g. Brandla.

Vsem občinam mariborske oblasti! Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne Smartno ob Paki objavlja na poziv Zveze slovenskih vojakov iz Ljubljane, da se naj vse občine mariborske oblasti začnejo zanimati za vpostavitve spomenika v vojni padlim vojakom, umrlim in pogrešanim v vojni. V vsaki občini se naj napravi ustanovni občni zbor ter ustanovi podružnica Zveze slovenskih vojakov, ali pa odbor za vpostavitve spomenika v vojni padlim vojakom. Povsod, kjerkoli želijo vpostavitev spomenika, naj se obrnejo na podpisano Zvezo, katera bode poslala zastopnika centralnega odbora Zveze slovenskih vojakov, da tam ustanovi podružnico, ali pa vsaj odbor za vpostavitve spomenika ter da da tam vse tozadevne smernice in navodila, kako se nabirajo darovi, kako se je ravnati odboru, da doseže svoj cilj in namen v kratkem času. Vsaka občina naj dela na to, da dobi v doglednem času postavljen spomenik v vojni padlim vojakom. Nobena občina ne sme zaostati, vsled tega se naj vse merodajne osebe, občine, ki želijo spomenik, obrnejo na podpisano Zvezo, da pošlje centralnega odbornika na ustanovni shod. — Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne, Ljubljana.

Meščanska šola pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Šolsko leto 1926-27 se otvori po sledečem redu: Dne 30. in 31. avgusta bodo ponavljalni in razredni izpiti, dne 1. septembra do 8. do 12. ure vpisovanje v vse štiri razrede, dne 2. septembra skupna šolska maša in dne 3. septembra reden pouk.

čna oblast upravičena, pobirati te posebne takse. — Kar zadéva 20%, oziroma 10% na vstopnice, pa javljamo, da je začasno treba plačati 20%, kdor ni prosil in dobil za doletno predstavo izrecno iz Beograda ugodnosti 10%. Naprosili pa smo merodajne kroge, da posredujejo za dosežanje ugodnosti. O vspehu bomo poročali.

Hoče. Orel v Hočah priredi v nedeljo, dne 29. avgusta popoldne ob treh in zvečer ob osmih igro »Divji lovec« v društveni dvorani. K obilni udeležbi vabi odbor.

Orlovski izlet Sv. Lenart v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 29. t. m., pri Sv. Juriju v Slov. gor. popoldanski orlovski izlet z javnim nastopom Orlov, Orlic ter naraščanja. Vabi se vsa okolica, ki se zanima za lepe orlovskie ideje. Bog živi!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Proslava 25letnice tamburaškega zbora se ne vrši v nedeljo, dne 29. t. m., temveč v nedeljo, dne 5. septembra. Na dnevnem redu je igra »Kolajna«, razni gledališki prizori, predstavljajo jih gojenke gospodinjskega tečaja, govor, deklamacija in razne pevske točke, solospesi, možki in mešani zbor. Zelo lepo bode! Na veselo svidenje, domačini in sosedje!

Svetinje pri Ormožu. Tukajšnji Orli priredijo dne 5. septembra t. l. točno ob treh popoldne kratko igro v dveh dejanjih »Pogodba«. Potem se vrši tombola z lepimi dobitki na vrto g. Franca Weberja, trgovca v Ivanjkovcih. Tombolske karte se dobijo v trgovini g. Weberja, komad po 3 dinarje. Cenjeno občinstvo prav uljudno vabimo na prireditve! Bog živi!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo vabi na otvoritev nove Pergerjeve ute v nedeljo, dne 29. avgusta. Popoldne po večernicah se bo igrala kmetska igra »Zemlja«. Potem prosta zabava z burko »Damoklejev meč«. Kdor hoče videti kaj novega, naj pride!

Pod stolpno uro neke cerkve je sledeči napis: »Vsaka ura rani, zadnja usmrti«. Ali ne bo ranila tvoje srce, dragi bratec, tista ura, ko bo dne 29. avgusta ob pol štiri popoldne v Katoliškem domu med koncertom žrebanje efektne loterije Katoliškega doma v Ljutomeru in se bo vlekla številka za številko, pa boš obžaloval, zakaj tudi ti nisi kupil srečke?! Zadnja ura se bliža, porabi jo! V Mariboru dobiš

Nov betonski most pri Bišu pri Sv. Bollenku v Sl. gor. Po dolgem času je zdaj vendar dograjen most na okrajni cesti, ki ga je razdrila prva povodenj. Ta teden bo izročen novi most javnemu prometu. Težko smo čakali že nani. Voznja po stranski občinski cesti je bila grozna. Do osi so se koleasa vlekla po blatu, težki vozovi in avtomobili sploh niso mogli voziti, in če se je kak avtomobil podal v pol metra globoko blato, je obtičal in so ga morali z voli vleči iz globočine. Občinska cesta pač ni bila pripravna za tolik promet. Zdal bo konec čakanja in muk. Novi most je iz betona, betonsko ploščo podpirajo še močne traverze. Na vsaki strani so štiri betonski stebri, tako da ima celi most zelo lepo obliko. Vse delo je izvršil zidarski mojster Zupes od Sv. Ane v Slov. gor. Stari most je bil lesen in se bode preostali deli prodali na javni dražbi.

Požar v Njivčih pri Hajdini. Pri posestniku Žirovniku je nastal požar, ki je upepelil gospodarsko poslopje in hišo. Nagla pomoč požarne brambe je preprečila, da se ogenj ni razširil po celi vasi. Pogoreli posestnik trpi prav občutno škodo, ki je z zavarovalnico le malenkostno krita.

Samomor v Vivančih pri Sv. Urbanu pri Ptuj. se je pretekli teden obesil kočar Urban Irgl. Samomor je izvršil najbrž v duševni zmedenosti.

Plazovi in povodnji so napravile v okolici Ptuja veliko škodo. Zlasti so oškodovani posestniki vinogradov, večinoma sami Ptujčani, katerim so plazovi uničili vinograde in sadonosnike.

Smrtna nesreča pri mlatvi. V torek so pri kmetu Al. Trunku v Rucmancih pri Sv. Tomažu mlatili oves z mlatilnico na vitelj. Pri tem sta bila zaposlena zakonska Ana in Liza Petek, želarja iz domače vasi. Hitro, ko so začeli, je Liza Petek segla za grabljami čez mlatilnico po snopje ter se pri tem približala stroju tako neprevidno in nesrečno, da jo je sklep, ki veže drog od vitlja s kolesom mlatilnice, zagrabil v zadaj za krilo ter jo potegnil nase. Zavrtel jo je trikrat okrog sebe ter jo vrgel ob tla, ko se je krilo pretrgalo. Pri tem je dobila tako težke notranje poškodbe, da so jo popoldne istega dne prepeljali v bolnico v Ormož, kjer pa je že po preteku ene ure, previdena s sv. zakramenti umrla. Rajna je bila pridna žena, dobra sosedka, delavna in skrbna gospodinja. N. p. v m! — Letos se sliši o več nesrečah pri mlatilnicah, zlasti pri parnih. Pri delu s stroji previdnosti in pazljivosti nikdar ni preveč!

Smrt v mlatilnici. V Likolah pri Ptuj se je dogodila strašna nesreča. Pri posestniku Pernatu so mlatili z mlatilnico. Šestletni sinček posestnika Franc se je motal krog mlatilnice, prišel v preveliko bližino koles, ki so ga nenadoma zgrabila ter mu zdrobila glavo in prsi koš. V nekaj minutah je bil mrtev.

Smrt vrlega moža. V nedeljo, dne 15. t. m., smo položili v grob moža stare korenine, moža poštenjaka Antona Kugler, po domače Kovača iz Zavrha pri Galiciji v Savinjski dolini. Njegove vrline je znalo ljudstvo upoštevati; bil je nad 20 let občinski svetovalec, 18 let cerkveni ključar župne cerkve v Galiciji, načelnik krajevnega šolskega sveta in 10 let do svoje smrti podnačelnik posojilnice v Galiciji. Bil je miroljuben, v družbi ljubeznjiv in prijazen za vsakim. Kot skrbnega moža in očeta ga je ljubila njegova družina, ki je vzorna in poštena. Njegova pridna žena bo pogrešala svojega vrlega moža, s katerim sta 42 let srečnega zakona preživela in se veselila in žalost skupno nosila, posebno ko jima je padel v vojni sin ekonom Jernej. Mož je bil vedno čvrst in močan, ali zadnja španska mu je zapustila nasledke, vsled katerih je umrl v 68. letu starosti. In njemu so prvemu zapeli novi zvonovi na zadnji poti. Bog daj njemu večni mir, njegovi družini tolažbo, nam pa mnogo tako vrlih mož!

Silno neurje in toča v Makolah pri Poljčanah. Zadnje sredo je divjala po makolski župniji silna nevihta z udari strele in točo. Toča je padala tako na gosto, da je pobelila na debelo njive ter travnike. Na nekaterih mestih je bilo videti ležati točo, ki je bila debela kot jajce. Škoda vsle toče je na koruzi in ajdi ogromna. Posestniku Alojziju Černog pri Sv. Ani je udarila med nevihto strela dvakrat

srečke še v Cirilovi tiskarni, ali pa še hitro naroči z dopisnico! Če vplačš dne 29. avgusta denar za kupljeno srečko, še zadostuje. Samo opozarjamo, da so srečke, ki so naročene, pa dne 29. avgusta še ne plačane, neveljavne! Kdor srečke, ki jih je prevzel v razprodajo, do 29. avgusta ni poslal nazaj, se bo smatralo, da jih je razprodal, oziroma sam kupil, in mora znesek plačati! Društvo Katoliški dom v Ljutomeru javlja, da je neki razprodajalec izgubil en blok srečk od štev. 4000 do 4100. Ker najditelj srečk ni prinesel nazaj in jih tudi ni plačal, so od tega bloka veljavne samo prodane srečke in sicer štev. 4000—4020, 4036, 4037, 4043, 4063, 4064, 4096, 4100. Razprodajalec srečk nujno prosimo, da takoj vrnejo nerazprodane srečke. Denar mora poslati najpozneje do 29. t. m. Na poznejša vplačila se ne bomo ozirali.

Polzela. V nedeljo, dne 29. avgusta, se vrši pri nas predavanje o letošnjem romanju Slovencev v Lurd. Predava č. g. Ante Karo iz Šoštanja, kateri se je romanja udeležil osebno. Predavanje je razdeljeno v dva dela in sicer prvi del o pomenu Lurda popoldne po večernicah v cerkvi, drugi del kot popis letošnjega potovanja pa zunaj cerkve. Uljudno vabimo! Bog živi!

Vojnik. V nedeljo, dne 29. avgusta, ob treh popoldne se vrši v gledališki dvorani v Vojniku predstava znamenite Finžgarjeve igre »Naša kri«. Vprizori jo Prosvetno društvo iz Frankolovega. V našem lepem trgu vlada za to prireditve veliko zanimanje. Vsi tržani in okoličani Vojnika ste k tej predstavi uljudno vabljeni!

Šmarje pri Jelšah. Torej fantje iz šmarskega, rogaškega in kozjanskega okraja, ste se odločili že za v nedeljo na fantovski tabor k Sv. Rokul? Ako se še niste, storite to takoj! Dnevni red imate itak na plakatih. Pri popoldanski prireditvi se cene znižajo pri stoječih za otroke 3 din., za fante in druge udeležence pa 4 din. Torej na veselo svidenje! Bog živi!

Artiče. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Artičah priredi v nedeljo, dne 29. t. m., dve veseligrigi in sicer: »Lažizdravnika« in »Čevljar«. Igra se vrši v šolskih prostorih. K prav obilni udeležbi vabi odbor.